Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer	: 2022 / 234307
Raadsvergadering d.d.	: 9 februari 2023
Portefeuillehouder	: A.J. Soepboer
Programma	: (6) Iepenbiere Romte
Programmaonderdeel	: Monumenten en erfgoed
Naam opsteller	: s.tuinstra (E-mail: s.tuinstra@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp	: Projectleider bouwkunde monumentenbeheer
Begrotingswijziging	: ja

Voorgesteld raadsbesluit

Eenmalig € 87.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve voor het invullen van de functie van projectleider bouwkunde monumentenbeheer bij het cluster Iepenbiere Romte.

Inleiding

De gemeente Noardeast-Fryslân is rijk aan monumenten. In de praktijk blijkt het nodig dat er meer focus en aandacht voor het beheer van deze monumenten moet zijn. Dit geldt zowel voor de monumenten in eigen beheer als voor de monumenten in het beheer van stichtingen. Aandacht dan met name op het gebied van: advisering, toezicht, werkvoorbereiding, ondersteuning en bijdragen van en aan stichtingen, optimaal benutten van diverse subsidiemogelijkheden en participatie bij de monumentendag. Het behouden van kennis en kunde in onze organisatie is bij deze taken noodzakelijk.

Beoogd effect

Met het invullen van de functie is het mogelijk de basis op orde maken voor een goede kwaliteit van de totale dienstverlening. Het gaat met name om de aandacht voor de stichtingen en verdere belanghebbenden. Tevens aandacht voor alle bijkomende procedures en werkzaamheden zoals financiering, subsidiekansen, toezicht (eigen werk en werk van derden), projectbegeleiding en ondersteuning.
Met het invullen van de functie wordt de kennis en kunde op dit vakgebied in onze gemeente, met veel monumenten en cultureel erfgoed, in eigen beheer en in eigen huis gehouden.

Argumenten

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid.
De gemeente Noardeast-Fryslân behoort tot de club van Grote Monumentengemeenten in Nederland. In de gemeente bevinden zich 515 rijksmonumenten, 97 archeologische rijksmonumenten en daarnaast nog vele archeologisch waardevolle terreinen, 250 karakteristieke panden, 12 beschermde stads- en dorpsgezichten en Unesco werelderfgoed Waddenzee, Nationaal park Lauwersmeer en nationaal Landschap Friese Wouden. De beleidsmatige keuze van het college is om bij het behoud van dit erfgoed meer zelf in de hand te houden en meer te promoten.

1.2 Contourennota Erfgoedbeleid.
Eind 2021 is de Contourennota Erfgoedbeleid door het college vastgesteld en vervolgens aan de raad gepresenteerd. Deze Contourennota is de basis voor een Erfgoednota waar op dit moment aan wordt geschreven. In de Contourennota zijn er 3 prioriteiten bepaald:
Prioriteit 1: Uitvoering wettelijke (verplichte) taken.
Prioriteit 2 is “het verbeteren en herijken van de gemeentelijke ondersteuning van de monumentenstichtingen”. Hierover zijn en worden afspraken gemaakt met de stichtingen.
Prioriteit 3: Bevordering herbestemming en hergebruik leegstaand erfgoed (waaronder kerken) en planologische functieverruiming.
Met het invullen van de functie, waarmee uitvoering kan worden gegeven aan de vastgestelde prioriteiten, past dit voorstel dus in het Erfgoedbeleid. Dit onderwerp zal ook terugkomen in de komende Erfgoednota.

1.3 Industrieel erfgoed in Noardeast-Fryslân.
Recent is er een rapport verschenen over het industrieel erfgoed in de gemeente.
Hierin wordt geconstateerd dat:
Er in onze gemeente industrieel en karakteristiek erfgoed aanwezig is welke niet altijd in goede staat verkeerd. Er op diverse plaatsen initiatieven worden ontwikkeld om dit erfgoed te herstellen en in oude staat terug te brengen. Het behoud hiervan van grote betekenis is voor de historie van onze omgeving.
Hierin is ook vastgesteld dat:
Initiatiefnemers eigen middelen aanwenden en veel subsidies kunnen binnenhalen. Er af en toe nog financiële gaten zijn welke niet gedekt zijn en waarvoor banken geen financiering willen bieden. De gemeente graag het industrieel en karakteristiek erfgoed wil behouden.

Hierna heeft de raad het college de opdracht gegeven om:
Te onderzoeken of een constructie zoals van toepassing is voor de Stads Ontwikkeling Maatschappij (SOM) ook mogelijk is voor het in stand houden c.q. opknappen/verbouwen van industrieel en karakteristiek erfgoed waarbij de specifieke elementen behouden blijven c.q. worden gerestaureerd (dit betreft dus een constructie met een lening).
Ook in alle bovenstaande werkzaamheden zou de nieuw in te vullen functie een rol kunnen spelen. Dit om ook deze werkzaamheden zoveel mogelijk in eigen beheer te kunnen uitvoeren.

1.4 Bezetting eigen dienst
Bij het opstellen van het huidige O&F plan zijn de werkzaamheden / taken die de gemeente uitvoert voor de stichtingen monumentenzorg en andere partijen niet meegenomen. Er is een voorstel tot reparatie opgenomen in de verbeterplannen van het cluster Iepenbiere Romte. Er is echter gebleken dat er nu en de afgelopen jaren echt teveel bleef liggen. Deze achterstanden hebben zich de afgelopen 5 jaar steeds meer opgebouwd. Ook komen er steeds meer relevante monumenten en erfgoedbehoud vraagstukken op de gemeente af. Dit is teveel voor de huidige bezetting, ondanks (incidentele) ondersteuning van collega's van andere afdelingen. Vandaar het voorstel om dit, alleen voor Noardeast-Fryslân, vooruitlopend op de verbeterplannen van het cluster, al in 2023 te repareren.

1.5 Wensen.
De wens bestaat om te kijken naar de mogelijkheden in het proces van omgevingsvergunnningen. Dit zit nu qua advisering bij Hûs en Hiem. Met de komst van de nieuwe Omgevingswet bestaat de mogelijkheid om ook de regie daarop meer naar ons toe te trekken. Ook daarin zou de nieuwe projectleider een rol kunnen gaan spelen.

1.6 Kansen.
Het invullen van de monumente functie biedt tevens kansen om meer aandacht te besteden aan bijvoorbeeld:
- Mogelijkheden onderzoeken om binnen het kader van de Omgevingswet industrieel erfgoed te borgen.
- Onderzoek, of begeleiding en participatie in onderzoek, naar innovatieve vormen van waardering (zoals beleving) van monumenten en (industrieel) erfgoed in Noordoost-Friesland.
- Onderzoek, of begeleiding en participatie in onderzoek, naar de economische waarden van monumenten en (industrieel) erfgoed.
- Industrieel en groen erfgoed (zoals pakhuizen, zuivelfabrieken, molens en verkavelingspatronen) in bredere zin onderzoeken en waarderen in Noordoost-Friesland.

Dit is een korte greep uit het tal van mogelijkheden en kansen die er in Noordoost-Friesland nog liggen op het gebied van ondersteuning en in stand houding van ons erfgoed.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Onderzoek
Een eerder traject met onderzoek naar de uitbesteding naar steunpunt Friesland is op niets uitgelopen. Te hoge structurele kosten voor inhuur en geen aansluiting bij de wensen van de stichtingsbesturen. Qua rechtmatigheid geeft dit ook problemen.

1.2 Inhuur of uitbesteding
Inhuur of uitbesteding is mogelijk. En hierbij zou onze gemeente met een grote hoeveelheid aan monumenten veel kennis en kunde verliezen op het gebied van ondersteunen van stichtingen onderhoud en restauratie van monumenten.

1.3 Verbinding
Bij mogelijke, altijd tijdelijke, inhuur zou ook de binding tussen de gemeente en de stichtingsbesturen een stuk kleiner worden.

Financiën

Voor de fusie werden de uren voor voormalig Kollumerland c.a. gedekt uit de lopende personeelsbegroting. Het betrof hier rond de 200 uur. In voormalig Dongeradeel werd de werkelijke inzet voor de monumenten-stichting met de vereniging verrekend. Om dit gelijk te trekken kan er geen verekening met de verschillende stichtingen meer plaatsvinden. Voor het invullen van de fte voor monumentenbeheer is dus nu geen structurele dekking.

Het betreft een projectleidersfunctie bouwkunde met specialiteit monumentenbeheer voor de gemeente Noardeast-Fryslân: 1 fte, schaal 10, trede 11: Totaal € 87.000.
Deze kan in 2023 eenmalig worden gedekt uit de algemene reserve. Vooruitlopend op de begroting 2024, dan als wens opnemen in de PPN. Dit voorstel wordt daarin dan als nieuw beleid aangemeld waarbij de functie, bij goedkeuring, structureel opgenomen kan worden in de begroting.

Vervolg en planning

Na goedkeuring van dit voorstel kan de beoogde functie voor de afdeling in 2023 ingevuld worden door middel van de daarvoor geldende procedures. Deze functie als wens voor de begroting van 2024 meenemen als nieuw beleid voor een structurele dekking.

Communicatie + Participatie

Na invulling van de functie zullen alle stichtingen en verdere belanghebbenden op de hoogte worden gebracht en meegenomen worden in het verdere proces van ontwikkeling van de functie.

Bijlagen

N.v.t.

Dokkum, 10 januari 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer

Raadsbesluit

2022 / 234307

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 januari 2023;

Besluit:

eenmalig € 87.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve voor het invullen van de functie van projectleider bouwkunde monumentenbeheer bij het cluster Iepenbiere Romte.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 9 februari 2023.

De raad voornoemd,
de griffier,

Signed By: Dijkstra, Sytze <s.dijkstra@noardeast-fryslan.nl>
10/02/2023 14:34:11 CET
Id: 8692e8c4-a45b-4bcf-b6c5-eb8ba2a7b6e2
Auth: Scribble

mr. S.K. Dijkstra

de voorzitter,

Signed By: Kramer, Johannes <j.kramer@noardeast-fryslan.nl>
10/02/2023 15:37:44 CET
ID: 8692e8c4-a45b-4bcf-b6c5-eb8ba2a7b6e2
Auth: Scribble

mr. J.G. Kramer